

Aarhus School of Architecture // Design School Kolding // Royal Danish Academy

Arkitektoniske strategier for en verden i forandring

Drewniak, Frans

Published in:
Arkitekten

Publication date:
2013

Document Version:
Også kaldet Forlagets PDF

[Link to publication](#)

Citation for pulished version (APA):

Drewniak, F. (2013). Arkitektoniske strategier for en verden i forandring: Boganmeldelse "The Snipers Log". *Arkitekten*, 09(115), 29-30.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Arkitektoniske strategier for en verden i forandring

Anmeldelse af Frans Drewniak

The *Snipers Log* er ifølge forfatteren en ufuldstændig samling af hans forskelligartede tekster som artikler, forelæsningsnoter, projektbeskrivelser og teoretiske overvejelser om egne arbejder udgivet i perioden fra 1990 til 2011. Kun en enkelt af teksterne udgives her for første gang. Retrospektivt har Alejandro Zaera Polo til udgivelsen valgt at inddele bogen med de 50 tekster i 4 afsnit med overskrifterne *Global positioning Systems*, *Breeding Sciences*, *Nomad Practices* og *Material Politics*. Overskrifter som kun til dels åbenbarer en sammenhæng teksterne imellem.

I forordet forklares bogens titel *The Sniper's Log – Architectural Chronicles of Generation X*. Der er her man forventer at få en idé om, hvad der binder publikationen sammen, og hvad målet med udgivelsen og formatet har været. I stedet introducerer Alejandro Zaera Polo sig som repræsentant for en generation af troløse nomader: GEN X (fødselsdatoer fra først i

Billedet, der skal samle fortællingen, er krybskytten der fra stadigt skiftende positioner angriber et mål i evig bevægelse og forandring.

1960'erne til først i 1980'erne), og kaster sig karakteristisk for hans samfundsmæssige engagement ud i komplekse ligninger for mulige sammenhænge mellem den verden, han er formet af, og de strategier, tanker og teorier, de har født hos ham. Billedet, der skal samle fortællingen, er krybskytten der fra stadigt skiftende positioner angriber et mål i evig bevægelse og forandring. Målet er det, som han igen og igen beskriver: Den globaliserede og sen-kapitalistiske verdensorden, der er vokset frem sammen med hans generation. De af hans artikler, som afspejler dette særlige fokus på arkitekturens politiske og samfundsmæssige engagement, er i bogen samlet under afsnittet *Material Politics*.

Undervisning, forskning, tegnestue

Men Alejandro Zaera Polo (f.1963) er ikke en hvilken som helst repræsentant for denne generation. Hans akademiske cv omfatter en arkitektuddannelse fra ETSAM og en postprofessionel master med udmærkelse fra Harvard. Han har været leder af Berlage i Rotterdam (2000-2005), udfyldt Norman Fosters gæsteforskerpost på Yales arkitektskole (2009), været Unit-master på AA (1993-2000) og er for tiden leder af arkitektskolen i Princeton (fra 2012). I løbet af sin karriere har han desuden været tilknyttet bl.a. UCLA, Columbia, TU Delft og ETSAM. Hans refleksioner over sin omfattende akademiske praksis og forskning er samlet under afsnittet *Breeding Sciences*.

Efter 2 år hos OMA etablerer han tilbage i 1992 FOA: Foreign Office Architects sammen med ægtefællen Farshid Mousavi. De udfører en række projekter verden over, herunder den meget publicerede havneterminal i Yokohama, 2002. Af andre opførte byggerier bør nævnes Blue Moon Hotel, Groningen (2001), den spanske pavillion Expo Japan, Aichi (2005),

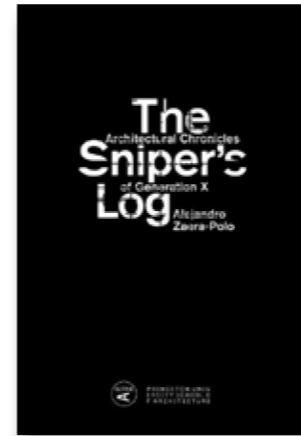
socialt boligbyggeri Carabanchel, Madrid (2008) og La Rioja Technology Transfer Centre, Logroño 2008. Efter opløsning af FOA i 2011 indehaver de nu tegnestuen AZAP. Artikler, forelæsningsnoter og teoretiske overvejelser om FOAs egne arbejder er samlet under afsnittet *Nomad Practices*.

Faglig supernova

Mange danske læsere vil genkende skelsættende artikler fra hans mangeårige bidrag til to store spanske arkitekturtidsskrifter: *El Croquis* og *Quaderns*. Artiklerne hertil hører nok også til hans allerbedste med bl.a. beskrivelser, interview og knivskarpe analyser af Gehry, Eisenmann, Nouvel og Herzog de Meuron. De indgår under det afsnit der har fået titlen *Global positioning Systems*.

Der er således ingen tvivl om, at Alejandro Zaera Polo er en faglig supernova med store bedrifter inden for både forskning, undervisning og praksis. Et af hans kendetegn er evnen til med stor træfsikkerhed at indoptage aktuelle samfundstendenser og gøre dem operative i den arkitektoniske refleksion og produktion. Mange af hans artikler undersøger, hvad der bevæger tidsånden, og diskuterer betydningen for vores professions vilkår. Han er skolet som spansk arkitekt men stærkt påvirket af en hollandsk pragmatisme, der søger at forhandle med de globale og markedsmæssige forandringer i stedet for at isolere uddannelse og profession i en kritisk position. Da han i 2001 ansøger om at blive leder af Staedel-schule Frankfurt, skriver han om forholdet mellem uddannelse og samfund:

„A real School needs a project that is operative beyond the academic domain. Otherwise it produces only further schizophrenic dysfunction between theory and practice, limiting the possibility to test the work of the school as an effective device to transform reality” (p. 205-213).

Alejandro Zaera-Polo:

The Sniper's Log – Architectural Chronicles of Generation X

(redigeret af Gavin Keeney).

592 sider, ill. Actar,

Princeton University,

Barcelona-New York 2012.

Pris: 36 euro.

Hvorfor en (gen)udgivelse?

De forskellige spørgsmål, der melder sig i forbindelse med denne (gen)udgivelse, er derfor redaktionelle: Hvad er udbyttet af at samle AZPs 'forfatterskab' i et album, en kompilering? Hvem andre end anmeldere skal læse sig igennem de 592 sider? Eller er det et opslagsværk for måske primært undervisere og forskere?

Antydningen af et svar findes måske i bogens layout. Bogen er trykt på tyndt bleget papir med et matsort næsten gummiagtigt omslag. En 33 siders kolofon indeholder „datascares” over udgivelsestidspunkter, hyppigst anvendte udtryk og termer, autobiografisk kalender og en fotolog. De fire hovedafsnit er sat med fire forskellige farver tryk (blålig, brunlig, grønlig og lilla), og punktstørrelse samt spaltebredder varierer bogen igennem.

Den bærende idé er en billedstorm med 500 samtidsbilleder, der som 'avisudklip' på internettet overlejrer teksten. Et eksempel er den fremragende tekst „The Alchemical Brothers: A Compact Material History of Herzog & de Meuron” oprindeligt en del af Lars Müller-antologien *Natural History* af Philip Ursprung

Mange af hans artikler undersøger, hvad der bevæger tidsånden, og diskuterer betydningen for vores professions vilkår.

og CCA-Canadian Centre for Architecture (ed.) udgivet i forbindelse med en stor udstilling om Herzog & de Meuron 2001. I *The Sniper's Log* er billedsiden en række mikroskopi-fotografier, som ifølge AZP først efter 1960 er blevet en del af vores virkelighed og visuelle hukommelse. Billederne skal fremkalde associationer til byen Basel (hjemsted for H&deM) som centrum for omfattende kemisk industri og til H&deM's eksperimenterende tilgang til materiale og stoflighed. Jeg må indrømme, at jeg foretrækker opsætningen i *Natural History*, hvor man hele tiden har adgang til et omfattende arkiv af modeller, tegninger og fotos af de projekter, AZP analyserer.

I sit format (16 x 23 cm) minder *The Sniper's Log* om udgivelser inklineret til 'den hollandske skole' og berømte udgivelser som *Projekt Japan - Metabolisme Talks* (Taschen), *Inside Outside - Petra Blaisse* (Monacelli Press) og *False Flat* (Phaidon). Disse bøger er alle udført af den hollandske grafiker Irma Boom og udmærker sig ved deres æstetiske pathos hvor tekst, illustrationer og tryk kvalitet skaber en sanselig helhed, der bidrager til læseoplevelsen.

I *The Sniper's Log* er det ikke tilfældet. Den grafiske idé om at vække og genkalde samtidsassociationer virker og er til tider underholdende, men står meget alene. De øvrige grafiske virkemidler og „datascares” er manierede og i bedste fald kedelige. Jeg tror ikke de valgte data vil være til megen hjælp eller glæde for læserne. Hvis man endelig skulle have ønsket sig noget i den retning, kunne det have været en samlet kildefortegnelse over AZPs mange henvisninger til det 20. århundredes store tænkere. Listen er lang, men nogle figurer er gennemgående og fortæller noget om, hvilken idéhistorie AZP er præget af – Heidegger, Deleuze & Guattari, Paul Virilio, Claude Lévi-Strauss,

Jean-Francois Lyotard, Peter Sloterdijk, Richard Sennett og mange flere.

Og når nu AZP netop er den udførende arkitekt, der også underviser, forsker og bruger skrivningen som værktøj til at undersøge og udvikle nye ideer – hvorfor må vi så ikke se tegninger, modeller og værker sammen med teksten. Udgivelsen af AZPs tekster kunne have været mere interessant et erhverve sig som et opslagsværk med tegninger og tekster samlet i en helhed.

Man bør imidlertid i den grad læse mange af AZPs fremragende tekster med analyser og teoretiske overvejelser over arkitekturens uomgængelige relation til det samfund, der omgiver professionen. Men i mange tilfælde kan man med større fornøjelse gøre det i den oprindelige udgivelse og dialogiske kontekst. Her vil man også kunne finde tegninger og billeder, der underbygger ideer og tanker.

Lad mig slutte med endnu et citat af AZP om arkitekturforskning, hvor han selv taler om, at tekst og grafer ikke kan stå alene:

„Now it seems that when you talk about 'research' in an architectural school it means reading, theorizing, doing cultural studies, or gathering statistics. Issues of technology, geometry, structural design and typological analysis have been overlooked by current research. Research is very much equal to the production of text and graphics. Text is not necessarily the only form of research that you can do. Architectural research has to deal specifically with the tools and matters of architecture, and has to be fundamentally aimed at architecture as a product” (p. 214-229).

Frans Drewniak er arkitekt MAA og studieledet på Kunstakademiets Arkitektskole.